



Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Orlík, s. r. o.

Kosmonautů 1229, 735 14 Orlová - Poruba

Identifikátor školy: 600 000 885

Termín konání inspekce: 2. – 5. květen 2005

Čj:	n4-1215/05-11084
Signatura	on3ay143

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Druh školy:	Mateřská škola, nesdružuje další součásti.
Sídlo mateřské školy:	Kosmonautů 1229, 735 14 Orlová-Poruba.
Zřizovatel mateřské školy:	Stanislava Zarembová, F. S. Tůmy 1210, 735 14 Orlová.
Právní forma organizace:	Společnost s ručením omezeným od 1. září 1997 IČO: 25 377 710 IZO: 047 979 755
Kapacita mateřské školy:	45 dětí. Ke dni inspekce bylo ve dvou třídách zapsáno 35 dětí. Do tříd jdou děti umístěny podle věku. 1. třída 2,5 - 4 roky 2. třída 4 – 7 let.
Stravování dětí a zaměstnanců:	Je zajištěno dovážením stravy smluvním dodavatelem.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V Mateřské škole Orlík s. r. o. (dále MŠ) jsou na plný pracovní úvazek zaměstnáni čtyři zaměstnanci, z toho pedagogickou práci vykonávají tři učitelky včetně ředitelky. Míra vyučovací povinnosti všech pedagogických pracovníků a rozvržení jejich pracovní doby účelně zohledňuje celkově snížený pedagogický úvazek pro dvě třídy, který se v praxi projevuje spojováním tříd v ranním a odpoledním provozu školy. Jedna z učitelek nemá odbornou kvalifikaci pro práci v předškolním zařízení. Její pedagogické působení je dlouhodobě omezeno pouze na odpolední směny, nemá také výraznější vliv na plánování školy.

Ředitelka školy působí zejména jako koordinátor provozu a organizace celého předškolního zařízení. Zaměřuje se na funkčnost provozu, ale v její činnosti je výrazně podhodnocena oblast pedagogického řízení. Negativem je zejména podcenění systematického metodického vedení učitelek, dlouhodobě pak nekvalifikované učitelky, která se za celé období své osmileté praxe nezapojila do rozšiřujícího odborného vzdělávání. Motivace a aktivita učitelek k dalšímu zvyšování odbornosti je nízká. Škola také disponuje s mimořádně omezenými finančními prostředky na odměňování pracovníků, které proto nelze považovat za účinný nástroj stimulující profesní aktivitu pedagogů.

Organizace interpersonálních vztahů je stabilizovaná, ředitelka využívá při jejich řešení provozní a pedagogické porady. Pracovní náplně a kompetence jednotlivých zaměstnanců jsou vymezeny v dokumentaci školy a jsou v souladu s jejich pracovním zařazením. Vnitřní komunikace a přenos informací jsou s ohledem na velikost předškolního zařízení založeny zejména na operativním kontaktu zaměstnanců a stabilním umístění informací na vnitřně přístupném místě. Všichni jsou seznámeni se základními dokumenty školy, volně přístupná je také odborná literatura a časopisy.

Personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ sídlí v účelové budově, která je v provozu včetně zahrady od roku 1996 a vyhovuje potřebám předškolního zařízení. Členění prostoru budovy umožňuje samostatnou činnost dvou tříd, vnitřní uspořádání je přehledné. Vybavení hracích koutů se vyznačuje nízkou podnětností, ve třídách nejsou pro průběh her dětí účelně využity všechny prostory. Diferencovaná úroveň dětského nábytku zohledňuje výšku dětí. Význam výzdoby školy je podceněn a třídy mají neupravený a neuspořádaný vzhled. Estetickému působení MŠ nevěnují učitelky dostatek pozornosti a pouze výjimečně zapojují do jejího vytváření dětí. Hygiena prostředí je na dobré úrovni. Hračky a učební pomůcky jsou často značně opotřebované, celkově jich není dostatek a téměř nedochází k jejich inovaci. Přehlednost uložení a jejich přístupnost dětem je spíše nižší. Mírně lepší úroveň má vybavení spotřebním materiálem pro výtvarné a pracovní činnosti. MŠ užívá vlastní keramickou pec.

Finanční možnosti MŠ jsou omezené a nestačí k udržování kvality vnitřního vybavení. Podnětnost materiálních podmínek je snižována opotřebovaností dětského nábytku, hraček i učebních pomůcek a tato skutečnost negativně ovlivňuje průběh pedagogického procesu. Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek nebylo dokladováno.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy jsou hodnoceny jako dobré, ale jejich současná stagnace neposkytuje škole perspektivu jejího rozvoje.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Roční plán je základním dokumentem školy a zabývá se zejména organizační problematikou předškolního zařízení. Jeho součástí je krátký vzdělávací program, který obecně deklaruje hlavní cíle vzdělávání ve školním roce 2004/2005 a zaměření měsíčních tematických okruhů. Formulace uvedené ve vzdělávacím programu jsou v souladu s obecnými cíli a zásadami předškolního vzdělávání. Z obsahu ročního plánu je však zřejmé, že jeho charakter je spíše formální, také podporuje rutinní přístup ke tvorbě třídních plánů a obsahu vzdělávání.

Součástí *Ročního plánu* je také plán kontrolní i hospitační činnosti. Přestože vymezuje také zaměření hospitací, v praxi se kontrolní činnost orientuje spíše na sledování provozních a organizačních podmínek. Kontrola naplňování vzdělávacího programu je povrchní a neúčinná, nemá vliv na zvyšování metodické kvality pedagogické práce. Systémem pedagogického řízení tedy vedení školy dostatečně nestimuluje inovační přístup učitelek k jejich práci s dětmi a pedagogický rozvoj školy stagnuje.

Školní řád vymezuje organizační podmínky celé MŠ a stanovuje základní organizaci režimu dne v obou třídách. Pro MŠ je charakteristické úsporné řešení pracovního úvazku učitelek (tři učitelky pro dvě třídy), které ovlivňuje průběh pedagogické práce pravidelným spojováním tříd do 7:30 hodin a od 14:00 hodin. Program tříd tuto skutečnost nezohledňuje. Organizace předškolního vzdělávání je většinou natolik uvolněná, že umožňuje dětem, aby se v rámci možností školy volně pohybovaly, neomezuje jejich zapojování do aktivit a užívání vybavení školy. Pitný režim je v MŠ celodenně k dispozici, je zřejmé, že v jeho organizaci nejsou dostatečně eliminována hygienická rizika. Organizace odpočinku respektuje individuální potřebu spánku dětí. Součástí pedagogického programu je pobyt venku, který je realizován denně s přihlédnutím ke klimatickým podmínkám. Jeho organizace obvykle navazuje na plánovaný program tříd.

Kontakt MŠ s rodiči se uskutečňuje zejména při předávání dětí, dále škola nabízí také zahajovací třídní schůzku nebo organizaci tradičních akcí školy pro rodiče a děti. Zjištěné

formy spolupráce s rodiči nejsou vyhodnoceny jako efektivní z hlediska prezentace programu školy a pedagogického poradenství. Také efektivita a nápaditost informačního systému ve vztahu k rodičům je nízká.

Povinná dokumentace školy je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Spontánní a řízené činnosti

Pravidelné plánování obou tříd v současné době prochází formálními změnami v návaznosti na ověřování *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání*, vychází přitom z metodické příručky *Barevné kamínky*. V MŠ byl v době inspekce k dispozici model týdenních třídních plánů, které dostatečně nevyjadřovaly tematickou provázanost obsahu vzdělávání a plánované vzdělávací postupy se vyznačovaly vysokým podílem rutinních metod a námětů. Tematické zaměření vzdělávacích celků bylo vymezeno široce a tato skutečnost vedla ke snížení jejich přehlednosti a motivační účinnosti. Průběh pedagogické práce se vyznačoval zvýšenou organizovaností, ale zároveň učitelky většinou respektovaly individuální zájem dětí o zapojení do nabízené činnosti. Z hlediska rozvoje dětí však organizace tříd nepodporovala příležitosti ke zvyšování jejich samostatnosti v sebeobsluze a osobním rozhodování.

Spontánní a řízené činnosti byly v organizaci jednoznačně odlišeny a učitelky se zaměřovaly zejména na řízené činnosti. Průběh spontánních činností byl v přípravě učitelek i jejich praxi podceněn. Respektovaly spíše jejich volný průběh a pouze výjimečně se aktivně zaměřovaly na podněty k jejich rozvoji. V době vymezené pro spontánní činnosti se učitelky v prostředí třídy projevovaly dominantně, zaměřovaly se na usměrňování projevů chování dětí a docházelo také k neúčelnému přerušování her. Materiální vybavení tříd kvalitu her nezvyšovalo a souvislost s tematickým celkem byla zřejmá pouze výjimečně.

Učitelky se orientovaly zejména na průběh řízených činností, které byly uvedeny ve třídním plánu. Převážně užívaly frontální metody s nižší aktivizací dětí a s vyšším podílem vlastního verbálního projevu. Pro individuální vzdělávání příležitostně užívaly pracovní listy nebo některé učební pomůcky. Průběh řízených činností nepříznivě ovlivňovala nízká míra diferencovaného přístupu ke vzdělávacímu obsahu a na starší děti byly celkově kladeny nízké nároky. Orientace dětí v programu dne byla snížena nedostatkem nebo nejednoznačností informací o jeho průběhu. Komunikační příležitosti obvykle učitelky nevyužívaly k rozvoji vyjadřovacích dovedností a dodržování pravidel komunikace, spontánní projev dětí však nepotlačovaly. V průběhu dne se děti mohly zapojovat do výtvarných a pracovních aktivit. Jejich nabídka se nevyznačovala výraznější nápaditostí ve výběru technik, materiálů a námětů, často vedla k omezení kreativity dětí. Do programu tříd byly pravidelně zařazovány pohybové aktivity. Pozitivem byly četné příležitosti k jejich spontánnímu průběhu, ale stereotypní organizace řízené formy cvičení vedla u starší věkové skupiny dětí ke snížení motivace a efektivit cíleného pohybového rozvoje. Tematické zaměření sledované pedagogické činnosti bylo v souladu s třídním plánem a v praxi účelově ovlivňovalo výběr činností. Převažovala funkční motivace stimulující spíše krátkodobý zájem dětí o aktuální řízenou činnost. Uplatňované metody se dostatečně nezaměřovaly na vnitřní motivaci a výraznější emoční efekt.

Vztahy učitelek k dětem byly pozitivní, klima tříd přátelské a většinou uvolněné. Na hodnotící procesy se učitelky cíleně nezaměřovaly, orientovaly se většinou na zobecňující stanoviska ve vztahu k chování dětí, příp. na průběhový výsledek celé třídy. V rámci individuálních činností

příležitostně vyjadřovaly pozitivní, ale většinou nekonkrétní stanoviska k výsledkům dětí. Celkově byly formy hodnocení spíše intuitivní, není možné je označit jako dostatečně efektivní z hlediska zpětné vazby ve vztahu k dětem.

Na základě inspekčních zjištění je průběh spontánních činností hodnocen jako vyhovující, průběh řízených činností je hodnocen také jako vyhovující.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V průběhu inspekce byly sledovány výrazně se projevující výsledky vzdělávání.

Celkově nižší efektivita pedagogických postupů vedla často k podhodnocení individuálních předpokladů dětí. Převažovaly aktivity rozvíjející mechanickou paměť a děti při činnostech uplatňovaly nižší aktivitu a samostatnost. Řízená komunikace ukázala, že zejména nejstarší děti neměly osvojeny pravidla komunikace a vzhledem ke způsobu vedení rozhovoru se vyjadřovaly velmi jednoduše. Z průběhu výtvarných a pracovních činností bylo zřejmé, že neuplatňují dostatečně svou kreativitu. Jsou zvyklé na její ovlivňování a při snížení míry vedení projevovaly děti nedostatek sebedůvěry. Vzdělávání bylo vedeno převážně frontálně. Děti tuto organizaci většinou přijaly, ale neměly dostatek příležitostí mezi sebou spolupracovat. Pravidelná pohybová výchova podpořila u dětí aktivní vztah k pohybu, dokázaly rychle reagovat na změny v její organizaci a zejména v oblasti spontánního pohybu měly dobré návyky. Nedůslednost a nevhodné návyky projevovaly děti u řízené pohybové výchovy.

V oblasti sebeobslužných dovedností projevovaly děti samostatnost, která odpovídala podmínkám zvolené organizace, ale bylo zřejmé, že učitelky dostatečně nevyužily všechny možnosti k jejímu rozvoji.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou dle výše uvedených inspekčních zjištění hodnoceny jako vyhovující.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zakladatelská listina o založení společnosti s ručením omezeným ze dne 28. února 1997
2. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 29. července 1997
3. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 20. září 1999, č.j. 28 746/99-21, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. října 1999
4. Živnostenský list č.j. 97/712361/741/Bk ze dne 29. července 1997 – provoz mateřské školy
5. Výpis z obchodního rejstříku, vedeného Krajským soudem v Ostravě, oddíl C, vložka 16301 ze dne 13. srpna 1997
6. Smlouva o pronájmu ze dne 31. ledna 2005
7. Dohoda o stravném ze dne 28. ledna 2004
8. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V1-01 podle stavu ke 30. září 2004
9. Školní řád ze dne 2. září 2004
10. Vnitřní řád mateřské školy ze dne 1. září 2004
11. Směrnice zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v mateřské škole ze dne 1. ledna 2002
12. Vyjádření okresního hygienika ke kapacitě mateřské školy č.j. 61-231.31/96/IR ze dne 3. ledna 1996
13. Pracovní řád mateřské školy ze dne 1. ledna 2002

14. *Roční plán* ze dne 30. srpna 2004
15. Personální dokumentace, doklady o dosažení odborné kvalifikace všech pedagogických zaměstnanců ke dni inspekce
16. Evidenční listy dětí v mateřské škole, školní rok 2004/2005
17. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2004/2005, všechny třídy
18. Přehledy o docházce dětí do mateřské školy, školní rok 2004/2005
19. Pracovní listy a výkresy dětí od září 2004 ke dni inspekce
20. Inspekční zpráva č.j.143 262/00-11138 ze dne 13. října 2000

ZÁVĚR

Organizace provozu školy je přehledná a dlouhodobě stabilní, odráží však stagnaci v jejím pedagogickém rozvoji. Způsob vedení školy má pozitivní vliv na nekonfliktnost vnějších i vnitřních vztahů. Neprojevuje však dostatečnou důslednost při prosazování pedagogického rozvoje školy, motivace učitelek k dalšímu vzdělávání a zcela je podceněno metodické vedení nekvalifikované učitelky. Škola také dostatečně neprezentuje rodičům svůj pedagogický program a jeho naplňování.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako dobré. Provozní a prostorové možnosti školy většinou vhodně ovlivňují průběh pedagogické práce, ale vysoký stupeň opotřebení pomůcek, hraček a dětského vybavení podnětnost působení mateřské školy snižuje. Vzhledu MŠ nevěnují učitelky dostatek pozornosti a pouze výjimečně zapojují do jejího vytváření dětí.

Průběh a výsledky vzdělávání začíná postupně ovlivňovat Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Pozitivem pedagogické praxe je vyšší míra respektování spontánních projevů dětí. Také vlídný přístup učitelek podporuje příznivý vztah dítěte k MŠ a osvojování sociálních dovedností. Negativem jsou však vážné metodické nedostatky, které snižují efektivitu naplňování vzdělávacího programu zejména v oblasti vyváženosti spontánních a řízených činností, diferencovaného přístupu k dětem podle jejich schopností, ucelenosti a motivační účinnosti programu a využívání aktivizačních metod. Realizovaný pedagogický program také dostatečně nepodporuje tvořivost dětí a jejich samostatnost.

Z vývoje školy od poslední inspekce, která se uskutečnila dne 4. – 6. října 2000 (inspekční zpráva č.j. 143 262/00-11138) je zřejmé, že zde dochází ke stagnaci v oblasti materiálně-technických podmínek a v oblasti průběhu a výsledků vzdělávání. Snížení kvality je způsobeno omezenými finančními zdroji, izolovaností a nízkou orientací pedagogů ve vývoji předškolní výchovy.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jarmila Španihelová	
Člen týmu	Mgr. Anna Lacková	

V Novém Jičíně dne 2. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 8. červen 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Stanislava Zarembová, ředitelka mateřské školy	

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Stanislava Zarembová, F. S. Tůmy 1210, 735 14 Orlová	2005-06-24	n4-1272/05-11084

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.